

Šiame numery:

Kompozitoriaus Vlodo Jakubėno muzikinio palikimo reikalas.
 Sustoję dailės laikrodžiai:
 socialistinis realizmas ir dabartinė lietuvių tapyba Lietuvoje.
 Vlodo Šlaito eilėraščiai.
 Feljetonas "Istorinis faktas".
 Nauji leidiniai.
 Kultūrinė kronika.
 Filmų įvairumai.
 Spygliai ir dygliai.

Kertinė paraštė

Kompozitoriaus Vlodo Jakubėno muzikinio palikimo reikalas

Vladas Jakubėnas buvo vienas pirmųjų ir nepriklausomybės laikais pats produktingiausias lietuviškos, plataus masto ir profesinio lygio simfoninės muzikos kūrėjas. Jis parašė net tris simfonijas ir dar keletą paskirų veikalų orkestrui, kaip baletą "Vaišos juosta", suitą "Miško šventė" ir "Intermezzo rustico". Pastarieji du baigti jau Amerikoje, ir čia dar paties kompozitoriaus priežiūroje jiems pagamintos orkestrinės partijos. Visos Jakubėno simfonijų gaidos tačiau liko Lietuvoje. Amerikoje iš kompozitoriaus išsaugotų jų rankraštinių partitūrų pavyko nurašyti vien Antrosios ir Trečiosios simfonijų lėtasias dalis, mums žinomas "Menuetto" ir "Legendos" pavadinimais. Šie Jakubėno simfoniniai veikalai laike paskutiniųjų 30 metų ir buvo nuolat atliekami įvairiausių progomis, įvairiems dirigentams vadovaujant. Išeivijoje nesame turėję nė vieno lietuviškos orkestrinės muzikos koncerto be Jakubėno kūrybos.

Svarbiausios šių kapitolinių Jakubėno kūrinių dalys, deja, taip ir pasiliko čia niekam negirdėtos. Pats kompozitorius dėl to visą laiką sielojosi, tačiau esamos sąlygos niekaip neįstengė "suorganizuoti" pakankamai lėšų jų orkestrinių partijų perrašymui.

Po Vlodo Jakubėno mirties Chicagoje praėjusių metų pradžioje susibūrė grupė velionio darbus vertusių asmenų ir pasiryžo sudaryti viešą fondą, kuriuo būtų galima paremti šio mūsų žymaus kūrėjo muzikinio palikimo išvedimą į viešumą. Kažangi džioji dalis Jakubėno solo bei chorinių dainų jau buvo atspausdinta, tad pirmiausia tokio dėmesio šaukėsi jo simfoniniai veikalai. Į komitetą sutiko įeiti muzikai dr. Leonardas Šimutis, Jurgis Lampsatis, Algis Šimkus ir Alvydas Vasaitis, žurnalistas Jur-

gis Janušaitis su Petru Petručiu ir kompozitoriaus dukterėčia Erika Hollenderienė. Pradžiai kompozitoriaus žmona Olga fondui perdavė laidotuvių proga gautas įvairias aukas, skirtas jos vyro atminimui įamžinti. Paskelbus fondo sudarymą spaudoje, pradėjo plaukti ir daugiau įnašų. Taip 1977 m. pabaigoje Vlodo Jakubėno fonde jau buvo 866 doleriai.

Atsižvelgiant į ribotas turimas ir numatomas lėšas, komitetas iš karto net nesiryžo svarstyti šiais laikais Amerikoje nepaprastai brangiai kainuojančio simfonijų partitūrų atspausdinimo, nors tai, be abejonės, būtų pats efektingiausias ir tiksliausias būdas Jakubėno kūrybą užtikrinti atečiai. Pirmiausia nuspresta kiek galima paremti simfonijų paruošimą pilnam orkestrui.

Dar 1975 m. kompozitoriui pasitaikė proga susirūšti su Kolumbijoje gyvenančiu ir muzikoje nusimanančiu Jonu Kaseliūnu, kuris sutiko jam šiame darbe padėti. Jakubėnas tokia retai pasitaikančia proga nusprendė nedvejodamas pasinaudoti ir pavedė jam perrašyti dviejų trūkstatų savo Antrosios simfonijos dalių orkestrines partijas. Deja, taip jau buvo lemta, kad šių gaidų pats kompozitorius nebesuaukė.

Antroji Vlodo Jakubėno simfonija parašyta 1938 — 39 m. Lietuvoje. Joje kompozitorius pradėjo kiek atitolti nuo savo Pirmojoje simfonijoje, parašytoje 1931 — 1932 m., dar studijuojant Berlyno Aukštojoje muzikos akademijoje, jo kūryboje tada žymaus modernizmo. Antrojoje simfonijoje jis pradeda formuoti individualiai savitą, nuosaikiai modernišką ir kartu lietuvišką stilų. Šioje simfonijoje pagrindinėmis temomis Jakubėnas panaudoja liaudiško charakterio melodijas ir jas daug kur palydi senovinėms lietuvių dainoms artimais ritmais bei derinėmis

SUSTOJĘ DAILĖS LAIKRODŽIAI

Realizmas, socialistinis realizmas ir tapyba Lietuvoje

PRANAS LAPĖ

Realistinis menas yra pagrįstas tikrove. Jos turinys yra nusakomas piešinio ir spalvos pagalba, ir tuo būdu jai yra suteikiama meninė forma. Turinys veikia į mūsų jausmus, forma veikia į mūsų pojūčius — estetiką. Blogas meno kūrinys yra blogas ne savo turiniu, bet savo forma. Kuomet jis yra beformis, tai net iškilmingiausias turinys nepadarys jo vertingu meno kūriniu. Todėl kuomet mes kalbame apie meną, mes kalbame apie estetiką.

Nuo renesanso pradžios iki 19 a. pabaigos dailininkai nuolat įsijojo būdo, kuris prilygtų tai tikrovei, kuri yra matoma gamtoje. Todėl visą Europos tapybinį meną, įskaitant ir 19 a. meno sroves: klasicizmą, romantiką, realizmą ir impresionizmą, reikia laikyti siekimu tos pačios tikrovės. Iš jų tik impresionizmas turi epochinės reikšmės, nes su juo užsibaigė šimtmečius užsitęsęs realistiškai įsijojo, pradėti Masaccio ir galutinai išsireiškė išradinguose Pissaro, Monet ir Renoir'o darbuose. Šiais laikais realizmo sąvoka dar yra suprantama ir kaip priešingybė abstrakčiam menui.

19 a. viduryje realizmas buvo supras tas daugiau literatūrinėje pras mėje, kaip priešprieša romantiškojo gyvenimo idealizacijai ir pagrindinėmis nusakė skirtumą ne kūrinio formoje, bet jo turinyje. Romantikų supratimu menas privalėjo vaizduoti žmogaus taurumą, jo pasiauko-

Gustave Courbet (prancūzas, 1819-1877)

Akmenskaldžiai

jimą, siekiant aukštesnių idealų, jo didvyrišką paskirtį. Tapytojai tiems kilniems tikslams įkūnyti pavyzdžių įsijojo praeityje: graikų mitologijoje, Dantės raštuose ir viduramžių legendose. Dominuojantis tapybos stilius buvo akademinis; vidurkelyje tarp Ingres neoklasiškosios ir Delacroix romantiškosios tapybos. Jame prancūzų akademija įžiūrėjo visiems laikams įgyvendintą tobulybę, kurioje vieninteliai įmanomi pakeitimai buvo galimi tik temų pasirinkime. Tapybos menas, tokio būdu, pasidarė supratimu menas privalėjo vaizduoti žmogaus taurumą, jo pasiauko-

jimą, siekiant aukštesnių idealų, jo didvyrišką paskirtį. Tapytojai tiems kilniems tikslams įkūnyti pavyzdžių įsijojo praeityje: graikų mitologijoje, Dantės raštuose ir viduramžių legendose. Dominuojantis tapybos stilius buvo akademinis; vidurkelyje tarp Ingres neoklasiškosios ir Delacroix romantiškosios tapybos. Jame prancūzų akademija įžiūrėjo visiems laikams įgyvendintą tobulybę, kurioje vieninteliai įmanomi pakeitimai buvo galimi tik temų pasirinkime. Tapybos menas, tokio būdu, pasidarė supratimu menas privalėjo vaizduoti žmogaus taurumą, jo pasiauko-

Kuomet akademijos prieglaudoje dirbantiems viskas atrodė pastovu ir nekeičiama, tai už jos sienų gy-

venantiems akademinio meno peršamas gyvenimas nesiderino su jų pačių matoma tikrove. Poetas Boudelaire įsijojo paralelės mene to "heroizmo moderniajame gyvenime", kurį atnešė dvi revoliucijos — socialinė ir industrinė. Rašytojas Proudhon'as mąstė, kad "Tapybos menas turi susidėti iš tų daiktų, kuriuos dailininkas mato ir gali paliesti". Jo manymu, "... tapyba pagrįdė yra konkretus menas ir tuo būdu gali vaizduoti tik konkrečius dalykus". Jis teigė, kad "Tapyba yra užbaigta fizinė kalba, sudaryta ne iš žodžių, bet iš matomų daiktų". Toks mąstymas bu-

(modal'nėmis) harmonijomis. Vidurinė šios simfonijos dalis, mums ne kartą girdėtas "Menuetto", pradedama kiek konvencionališkesniame stiliuje, bet ir čia centrinė sekcija pagrindžiama liaudies motyvais. Trečioji simfonijos dalis parašyta "Rondo" formoje su trim liaudiškom temom. Pagrindinė šių temų pristatoma senovinėje doriškoje dermėje, o kitos dvi — tipingos

liaudžiai melodijos, viena su kita veikale besirungiančios lietuvių dainose neretai pasitaikančiais 3)8 ir 5)8 takto ritmais. Antroji Jakubėno simfonija buvo pirmą kartą atlikta 1930-40 m. Kauno Valstybinio teatro simfoninių koncertų sezone. Nepriklausomybės laikais ji buvo dar ne kartą Lietuvoje ir Latvijoje gauta.

Kompozitoriaus užsakyto Ant-

rosios simfonijos partijų gaidos galų gale jau gautos Chicagoje prieš keletą savaičių. Tokiu būdu dabar turime bent vieną išsistą Vlodo Jakubėno simfoniją, visiškai paruoštą atlikimui scenoje. Belieka tikėtis, kad vieną dieną atsiradęs dirigentas, turįs drąsos šį veikalą išstudijuoti, ir lietuvišką kultūrą mylintis mecenatas ar mecenatai, galintys užtikrinti jos atlikimui reikalingą

pilną simfoninį orkestrą. Juk ne paslaptis, kad panašaus masto parengimai šiais laikais be nuostolių neįmanomi.

Vlodo Jakubėno kūrinių komitetas, pasiremdamas pirminiu nutarimu, jau apmokėjo šio kūrinių perrašymo išlaidas. Jis yra nusistatęs ir toliau stengtis panašiai paruošti ir likusius Jakubėno orkestrinius kūrinius. Fondo lėšas globoja dr. Leonardas J. Šimutis, 3551 West 98 St. Evergreen Park, IL. 60642. Jis priima ir tolimesnius įnašus "V. Jakubėnas Fund" vardu. Pinigai laikomi banke specialioje sąskaitoje ir išmokami vien komiteto nutarimu. Komiteto užsimoti darbai gerokai prašoka fondo turimus išteklius. Tikėjimės, kad gyvosios lietuviškosios kultūros reikalams visada jautri mūsų visuomenė, V. Jakubėno kūrinius įvairiausiomis progomis atliekantieji mūsų menininkai, įvairių organizacijų bei fondų vadovai atkreips savo dėmesį ir į šį iškilų lietuviškos muzikos kūrėjo palikimą. Būtu gražu, jeigu, skirstydami savo veiklos rezultatus, skatintų ir V. Jakubėno kūrinių komiteto pastangas padėti išvesti į scenos žviesą jo muzikinių vertingus, mūsų tautos kultūrinį gyvenimą reprezentuojančius lietuviškus veikalus.

Algis Šimkus

vo radikaliai priešingas akademi-
 niam įsitikinimui.

Savamokslis ūkininko sūnus iš Ornan provincijos Gustave Courbet, kuris pažinojo Boudelaire'ą, nebuvo kurčias ir Proudhon'no mąstytojas. Karšto būdo ir neišsamišamos energijos tapytojas, įsitikinęs, kad romantikai po jausmų ir vaizduotės priedanga slepiasi nuo gyvenimo tikrovės, savo tapybai pavyzdžius ėmė iš gyvenamosios aplinkos. Tapyti išmokęs Louvre, savo mokytojais laikė Velazquez'ą, Rembrandt'ą ir Goyą, bet ypatingą ryšį jautė su Caravaggio. Jo tapybos darbas "Akmenskaldžiai", sukelęs audrą nepasitenkinimo ir polemikos 1849 m. parodoje, daug bendro turi ir su Louis Le Nain'o vargingais, bet pilnais žmogiškosios savivarbos valstiečiais. Courbet "skaldytojus" nutapė studijoje, darbininkams pozuojant, su visomis dulkinomis detalėmis: be užuojautos ir be patoso, kuris randamas bendralaikio Millet darbuose, bet taip pat ir be sacharinio saldumo, kuriuo žavėjosi dirbantieji sistemoje. Su panieka Courbet buvo apšauktas "realistu", į ką Courbet, irgi ne be paniekos atsakęs: "Parodykit man angelą, aš negaliu jo tapyti, jo nematęs!"

Kuomet 19 a. buvo polemizuojama dėl temos reikšmės ir jos moralinės atsakomybės, nuo Masaccio ir Leonardo da Vinci studija pagrįstas prado, visi realistiškai įsijojo kaitė pačią tapybos formą. Realizmas, kuris tariasi išreiškias gyvenamojo laikotarpio tikrovę, yra randamas visoje meno istorijoje ir atsikartoja, stiliams besikeičiant. Tą procesą yra gražiai nusakęs André Malroux: "Tuo metu, sako jis, — kuomet stilius savo senatvėje mėgina pratęsti gyvenimą idealizmo glebyje, realizmas lyg siūlo jam išsigelbėjimą jo paskutinėje gyvenimo valandoje, bet, neturėdamas nuosavo veido, jis tik realiai atspindi buvusio stiliaus mirties agoniją". 19 a. antroje pusėje pasireiškęs realizmas tapyboje skiriasi nuo neoklasiškosios — romantiškosios tapybos ne tiek savo stiliumi, kiek gyvenimo ir aplinkos interpretacija. Vietoje romantiškosios idealizacijos Daumier, Millet, Courbet ir kiti to meto tapytojai pavyzdžius ėmė iš savo gyvenamojo laikotarpio, dažnai su socialiniu atspalviu. 19 a. realizmas nepaliko nei savo stiliaus, nei ypatingos filosofijos. Jis tik užpildė atsiradusią tuštumą tuo metu, kada klasikai, užburti romantiškų, nuklydo į gyvenimo idealizaciją.

Socialistinis realizmas, kaip pats pavadinimas jį nusako, mažai ką bendro turi su meno pasauliu. Meno istorijoje nėra feodalistinio, nei buržuazinio realizmo, nėra ir demokratinio, komunistinio ar kokio kito partipio realizmo, taip pat nėra ir socialistinio realizmo. "Meno istorija nėra politinių įvykių savaitinė kino kronika" (Malroux). Jos laikas nesutampa su politinės istorijos laiku. Visoje renesanso tapyboje nėra net ir užuominų apie to meto politinę ir ekonominę kolonizaciją, naujų navigacijos kelių ir naujų kontinentų atradimus (jų tarpe ir Amerikos). 20 a. drobėse nematyti revoliucijų, Gulago salyno, Hitlerio mirties lagerių, net ir dviejų pasaulinių karų. Kuomet dailininkas kuria politinės tragedijos įtakoję, jo kūryboje išsireiškia ne laikina istorinė tikrovė, bet tragedija, bendra visai žmonijos istorijai.

(Nukelta į 2 psl.)

Kompozitorius Vladas Jakubėnas (kairėje) ir kompozitorius Jeronimas Kacinskas.

Nuotrauka V. Mažello

MŪSŲ KALBA

Veikiame lietuviškai, o kaip vadiname?

Ar ne nuostabu: gyvename anglų kalbos krašte, tačiau savo organizacijų gyvenime vartojame slavų kalbą. Atsivertę ir prisigėdę tas patas, su kuriomis dabar kovoja lietuviai. Štai keli tos kovos pavyzdžiai, taip pat būdingi ir mums. Pirmas, užuot sakęs „susirinkimą atidaryti“, paprastai imant- rauda šiaip: susirinkimą *skaitau* atidaryti. Iš tikrųjų jis nieko „neskaito“, tik kiša rusišką vertinį *skaitat*. Arba, užuot lietuviškai siūlęs *šių ar tokių* darbotvarkę, jis siūlo tik *sekančių* darbotvarkę. Bet *sekančių* lietuviškai reiškia „einantis po ko nors“, pvz. sekantis laikraščio numeris, tad ir šiuo atveju taip pat kišamas rusiškas vertinys, plg. *sekančių*. Arba džiaugiamasi, kad darbai buvo *praversti* *aukštame* lygyje, plg. rusų *provesti*, o lietuviškai darbus atliekame ar dirbame. Arba, jei organizacijos koncerte koks solistas ar choras, tai jie savo ari- jas ir dainas ne dainuoja, tik *išpildo*, plg. rusų *ispolnit* ar *ispolniat*. Šitaip braunasi į su-

sirinkimus ir pranešimus taip pat visokie *gerbūviai* (plg. lenkų *dobrobyt*), *obalsiai* (plg. lenkų *oglos*), *išdirbti* planus, įvykdyti *pilnumoje*, *kas liečia* veiklą ir kt.

Nuo kalbos šiukšlių stengiasi valytis kitos gyvenimo sritys, tačiau visuomeninė sritis labiausiai apleista. Vilniuje einančios „Mūsų kalbos“ 1977 m. 3 numerioje dėl to rašoma: „Bet iš tikrųjų tik kalbininkams tos klaidos yra elementarios, o daugeliui kitų — automatiškai vartojami jų aktyvaus kalbos fono žodžiai, jų formos, junginiai, sintaksinės konstrukcijos. Daug ne tik šiaip jau raštingų, bet ir aukštus mokslus baigusių žmonių taip kalba ir rašo, nė žinoti nežinodami, kad jie doko lietuvių bendrinę kalbą. Tai jiems savaime suprantama minčių reiškimo forma, kurią daugumas aplinkinių taip pat laiko natūralia“ (Jonas Paulauskas, „Paskaitė posėdžių protokolus“). Deja, šiuo kalbos darymo keliu einam ir mes švėtur.

Stasys Barzdukas

Ziema ežero pakrantės parke

Nuotrauka Algirdo Grigalio

Nauji leidiniai

• **LITHUANIANS IN MULTI-ETHNIC CHICAGO** until World War II by David Fainhauz. Lithuanian Library Press, Inc. and Loyola University Press, Chicago, IL, 1977. Library of Congress Catalog Card Number 76-5693. Editor — Kęstutis Girnius, Consulting Editors — Jonas Puzinas, Tomas Remeikis. Translators — Saulius Girnius, Rūta Kulikauskas, Danguolė Kvilytė, Aleksandras Pakalniškis, Jr., Aloyzas Pakalniškis. Art Directors — Petras Aleksa, Vincas Lukas. Director of Photography — Algimantas Kezys. S.J. Photo credits — Eugenijus Būtnas (Postscript Portfolio), Archives of Bronius Kvilytė, Balzekas Museum of Lithuanian Culture, Lithuanian Photo Library, Lithuanian World Archives. Knyga didelio formato, puikiai apipavidalinta. 230 psl., kaina 20 dol., tiražas 1,500 egz., spaudė M. Morkūno spaustu- vė Chicagoje. Knyga gaunama ir užsisakoma leidykloje. Adresas: Lithuanian Library Press, Inc., 5620 S. Claremont Ave., Chicago, IL 60636.

Anglų kalba spausdinamos knygos tekstas skirstomas į šiuos skyrius: Preface, First steps in America, Problems of adjustment to the New World, Lithuanian immigrants in Chicago, The beginnings of religious life, Portfolio — Religious life, The establishment of Organizations Lithuanians in Government, Lithuanians and the development of urban — industrial society, Portfolio — Lithuanian business, Lithuanian education and culture, Contribution to Lithuania,

Portfolio — Lithuanian newspapers, Support for Lithuania, Portfolio — Postscript: 50 Years later, Index.

Tai bene pirmas toks išėjimo anglų kalba leidinys apie istorinę lietuviškąją Chicago. Sutelkti knygų medžiaga, jos išdėstymas ir jos iliustravimas taip sutvarkyti ir profesionaliai apipavidalinti, kad leidinį tikrai negėda pasiūlyti kiekvienam amerikiečiui, ypač šio krašto bibliotekoms. Tačiau pirmiausia jį turėtų įsigyti visi lietuviai, nes tokia knyga yra tikrai kiekvieno buto puošmena. Knygos įsigijimas taip pat didelė talsa padalijai, kurios atleistas planuose jau realizuojasi kitos neeilinės li- tuanistikos knygos.

• **PASAULIO LIETUVIS**, 1978 m. sausio mėn. Nr. 37/101. Leidinys Bendruomenės minčiai ir gyvenimui. Leidžia Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Valdyba. Redaguoja Bronius Nainys, 6804 S. Maplewood Ave., Chicago, IL 60629. Administruoja Stasys Dziugas, 7240 S. Mozart St., Chicago, IL 60629. Metinė prenumerata — 3 dol.

Redakcijos vedamas pava- dintas „Iškokim prasmingę- nių metų“. Rašė, žvelgiant į mūsų šandieninės visuomenės ir kitokios veiklos intenci- jas bei formas, kur, anot dai- nelės, „Tas grūdas per pusę, ta pusė per pusę“, be kita ko, sakoma: „Suprantame ir žinome, kad paprastais mirtiniais būdais, daugelis gal neįprastų gyvenimo aplinkybių pertempti ir dėl to pasidaryt jautresni, kar- tais nebesusivaldom ir išeimam į lankas, bet šis jau keleri me- tai besitiesias erzėjimas yra išėjęs iš bet kokių žmogiškumo ribų, ir mum reikia įsikišti iš- eities. Iš tikro tai sunku su- vokti ir viso to erzėjimosi priežastis. Juk visi kaip vienas sutariame, kad Lietuvai reikia laisvės ir valstybinės nepriklausomybės, ir iš mūsų dar niekas niekada netvirtino kitaip, bet, kaip praėjusių dešerių metų veiksmas parodė, dėl to nekovo- jame mes su okupantu, o įnir- šusiai imamės tarp savęs. Taip pat atrodo, mes visi vienodai suprantam ir vienybės reikala. Visi sakom, kad jos siekiame, bet kažkodėl pasiekti ją mums neina, ir gana. Gal esame pasi- mėtę savo problemų didume ir sprendimų įsikišimo beįėjis- kume, gal nebesugebame prisi- taikyti prie šio modernaus gy- venimo vingių, gal susipainio- jom vertybių skalėje ir nebeži- nom, kaip iš tos painiavos išei- kraipyti? Gal dar daug tokių „gal“ mes galime pririnkti, bet

nistracijos adresas: 2345 W. 56th Str., Chicago, IL 60636. Žurnalo metinė prenumerata — 6 dol.

Šį kartą naujajam metui ve- damasis J. Vaišnis, S.J.; apie cha- rizmatinio sąjūdžio kunigų su- vaziavimą rašo L. Zaremba, S. J.; mūsų tautos likimą liečia P. Salantas; pulkio minties for- minimu pasižymi du Nijolės Jankutės eilėraščiai; neprašok- tinas ir dr. V. Gidžiūno, O.F.M., straipsnis „Albertas Vijkas Kojelovičius, Lietuvos istorikas (1609-1677)“; istorijos amal- suoliniu taipgi patiks J. Venc- kaus, S.J., raštas „Galilėjus ir Paulius VI“; apie pirmuosius santuokos metus rašo Vytautas Kauneckas, o apie jaunimo sa- vaitgalinius susitelkimus — Antanas Saulaitis, S.J.; visas puslapis Vilijos Vakarytės eilė- raščių ir įprastiniai skyriai: Tė- vynėje, Kalba, Trumpai iš vi- sur. Numeris iliustruotas Lino Meilauš nuotraukomis.

• **TECHNIKOS ŽODIS**, 1977 m., Nr. 4. Leidžia Amerikos Lietuvių inžinierių sąjungos (Nukelta iš 5 pusl.)

Lietuvių tapyba

(Atkelta iš 3 pusl.)

gija kaip į vietą, kurioje mes ka- dais būvome. Žinodami, kur mes esame, mes taip pat žinome ir ke- lius, kuriuos jai reikėtų eiti. Mes sutinkame su Platonu, kad geometrinės formos „... yra gražios ne dėl panašumo į ką nors kitą, bet jos yra natūraliai ir visuotiniai gražios savyje. Jos suteikia pojūtį, neįmanomą sukelti bet koku kitu fiziniu būdu... Tuo pačiu ir spalva yra graži pati per save ir sukelia tokį pat pasitenkinimą. 20 a. mes tai pavadiname abstrakčiu menu. Jis buvo taip arti šalia mūsų am- žiaus pradžioje, bet mes jo nema- tėjome. Dabar ten nebeleidžiama jo matyti, nors jis yra visur. Žiūrėda- mi į jį dabartinį meną, mes žiū- rime į praeitį. Jie į mus žiūri kaip į grįžusius iš ateities, kuriuos rėša bendra praeitis. Atrodo, kad turė- ty būti lengva rašyti apie praeitį ir svarstyti buvusius klaidas, bet ne- ra taip lengva, kuomet mūsų pra- eityje yra jų dabartis.

(Paskaita skaityta Trečiojo mokslo ir kūrybos simpoziumo me- notyros sekcijoje 1977.XI.25 Chica- goje).

Ar kitoniškas mokymas yra blogesnis mokymas?

Stasys Barzdukas, kritikuo- damas dalyvių linksniojimo aiš- kinimą mano paruoštuose „Lieu- tuvių kalbos pratimuose sepi- tintajam pradžios mokyklos skyriui“ (Draugas, kultūrinis priedas, 1978. I. 14), rašo: „Remdamiesi Jonu Jablonskiu, dalyvius sudaryti esam išmoke iš veiksmazodžių... Kaip kitaip ir būti negali? Kodėlgi kitaip būti negali? Juk kalba nėra lo- giška, a priori definicijomis ir aksiomomis pagrįsta sistema, kaip aukštoji matematika. Pir- ma atsirado kalba, o tik vėliau buvo sudarytos taisyklės jos struktūrai išaiškinti.

Remdamiesi Jonu Jablonskiu, iki šiol rašydavome *piauti*, *spiauti*, *bjaurus* (be j); o dabar „Lietuvių kalbos rašyboje ir skryboje“ (Vilnius, 1976) siū- loma rašyti *piauti*, *spjauti*, *bjaurus*, ir tam pakeitimui St. Barzdukas pritaria. (Beje, ir jis pats „Lietuvių kalbos vadove“ liepė taip rašyti). Tačiau mano „susikirimas“ su J. Jablonskiu yra daug švelnesnis: mano siū- lomu būdu sudaryti dalyviai iš- eina lygiai tokie pat, kaip Jablonski. Tik prie jų prienama kiek skirtingu keliu.

Kodėl lituanistinėje mokyk- loje aiškinu, kad dalyvius gali- ma sudaryti iš padalyvių ir įvardžių *jis, ji*? Ogi todėl, kad daugeliui Amerikoje gimusių mokinių yra labai sunku iš- mokyti dalyvių linksniojimą. Se- niau ir aš dalyvius mokiau St. Barzduko siūlomu tradiciniu metodu. Išanalizavusi mokinių patiriamus sunkumus, sugalvo- jau kitą, jiems lengvesnį meto- dą. St. Barzdukas, cituodamas akademinę gramatiką (aišku, ne JAV gimusiems vaikams skirtą), rašo, kad dalyvio links- niavimas „derintinas prie būd- vardžio linksniojimo sistemos, pvz.: *dirbančiam — plačiam*, *dirbantiems — platiems*, *dirbančiame — placiame*. Bet kaip su *dirbančio — platus* ar *dirbantį — platus*? Tiesa, ir ma- no sistemoje yra dvi išimtys (*uo keičiasi į u*; *juo — dirban- čiu ir juos — dirbančius*), bet lygiai tokias pat išimtis septin-

tojo skyriaus mokinyms jau yra išmokę, linksniojamas įvar- džiotinius būdvardžius (pvz., *baltu + juo = baltuoju*). O šių laikų mokinių sunkumų daž- nai sudaro ne vien pati galūnė, bet ir priesaga *-ant* ar *-int*. Pvz., tradiciniu metodu iš veiksmaz- odžio sudares dalyvį *degas* ir palieptas jį linksnuoti kaip būdvardį, mokinyms jį lygina su būdvardžiu *baltas* ir šitaip linksnioja: *degas, dego, de- gam...* Išmokytas dalyvį suda- ryti iš padalyvio ir įvardžio (pvz.: *degant + jis = degantis*, *degant + jo = degančio*, *de- gant + jam = degančiam...*), mokinyms neperanda priesagos *-ant* ar *-int* ir lengviau įsisavina dalyvių linksniojimą.

Galima sutikti su p. Barzdu- ku, kad „kai Amerika jau at- rasta, nereikia jos iš naujo ieš- koti“. Tačiau taip pat nereikia užmiršti, kad tai Amerika kar- tais lengviau pasiekti iš vakarų ar pietų, negu iš rytų. Ne visi Lietuvoje naudojami metodai tinka Amerikos lituanistinėms mokykloms, kuriose daugelis mokinių nebesugeba laisvai lie- tuviškai kalbėti.

Vida Augulytė

Lithuanian Library Press, Inc. išleistas senosios lietuvių Chicago istorijos nuotrauka (Zin. Naujosios leidinys)

JEI JŪS NORITE SIŪSTI SIUNTINIŲ DOVANAS Į LIETUVĄ IR ĮVAIRIUS USSR KRASTUS, naudokitės patarnavimu plačiai žinomos firmos

PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, INC.

(LICENSED BY VNESHPOSLYTORG)

VYRIAUSIA ĮSTAIGA: 1776 BROADWAY, NEW YORK, N. Y. 10019

TEL — 581-6590; 581-7729

Siuntiniai, siunčiami per mūsų firmą, pašpyrimo vietą pasiekia trumpiausiu laiku. Siuntinių pristatymas garantuotas. Visi muitai apmokami mūsų įstaigoje, gavėjas NIEKO NEMOKA.

Prie firmos skyrių yra krautuvės, jose rasite žemiausiomis kainomis pasirinkimui įva- riausių audinių, taip pat maisto produktų, odos avalynę ir kitų daiktų.

Atidaryta kasdien nuo 9 valandos ryto iki 6 valandos vakaro. Seštadieniais ir sekmedie- niais nuo 9 valandos ryto iki 4 valandos popiet.

MŪSŲ SKYRIAI:

Allentown, Pa. — 126 Tilghman Street	435-1654
Baltimore 31, Md. — 1825 Fleet Street	342-4240
Brooklyn, N. Y. 11218 — 483 McDonald Avenue	633-0090
Buffalo 12, N. Y. — 701 Fillmore Avenue	885-0700
Chicago 22, Ill. — 1241 No. Ashland Avenue	488-2818
Chicago, Ill. 60629 — 2608 West 89 Street	925-2757
Chicago, Ill. 60609 — 1855 West 47 Street	376-6755
Cleveland 13, Ohio — 1028 Kenilworth Avenue	771-6696
Detroit 12, Mich. — 11601 Jos Campau Avenue	365-6780
Hamtramck, Mich. — 11339 Jos Campau Avenue	365-6740
Hartford 6, Conn. — 122-126 Hillside Avenue	246-2348
Los Angeles 4, Calif. — 159 So. Vermont Avenue	385-6530
New York 3, N. Y. — 78 Second Avenue	674-1540
New York 3, N. Y. — 324 E. 9 St.	475-7430
Miami Beach, Fla. 33138 — 1201 17 St.	305-873-8220
Philadelphia 23, Pa. — 631 W. Girard Avenue	769-4507
Phoenix, Ariz. 85027 — 22047 Black Canyon Hwy.	602-942-8770
Rahway, N. J. — 47 East Milton Avenue	381-8800
Silver Springs, Md. — 1002 Kennebec Ave.	301-389-4464
South River, N. J. — 41 Whitehead Avenue	257-6320
Syracuse, N. Y. 13204 — 515 Marcellus Street	475-9740
Woodhaven, Queens, N. Y. 11421 — 80-14 Jamaica Ave.	396-3230

NAUJI SKYRIAI

LAKEWOOD, N. J. 08701 — 234 Second St.	282-0494
HERKIMER, N. Y. — McKENNA RD.	315-826-3333

Nauji leidiniai

(Atkelta iš 4 psl.).

Chicago skyriaus Techninės spaudos sekcija. Vyr. redaktorius — V. Jautokas, 5859 S. Whipple St., Chicago, IL 60629. Techninės redakcijos — J. Slabokas. Ši numerį techniniai tvarkė Alf. Pargauskas. Administruoja Antanas Brazdžiūnas, 7980 West 127 Street, Palos Park, IL 60464. Žurnalas išleina kas trys mėnesiai. Metinė prenumerata — 6 dol., studentams — 2 dol.

Šiame numeryje: Šventinis ir naujmetinis redaktoriaus žodis; Nepaprastas išradimas energijos srityje (V. Petrakis); Atominės elektros jėgainės (V. Senuta); Magneto hidrodinamika (M. Krasauskas); Architektūra Vytauto Didžiojo universitete, Kaune (A. Kulpa-Kulpavičius); Naujoji Lietuvos architektūra (A. Kerelis); Terminologijos klausimai (V. Jautokas); Techninė apžvalga; Iš mūsų veiklos; Pažinkime vienas kitą; Sklandymo rekordai ir kt. Žurnalas gausiai iliustruotas.

NAUJOJI VILTIS

POLITIKOS IR KULTŪROS ŽURNALAS

1977 m. 10

• **NAUJOJI VILTIS**, 1977 m., Nr. 10. Politikos ir kultūros žurnalas. Leidžia Lietuvos studentų tautininkų korporacija „Neolituania“ ir Amerikos Lietuvos tautinė sąjunga. Redakcinė kolegija: dr. Jonas Balyš (pirm.), Aleksas Laikūnas ir dr. Bronius Nemickas. Šio numerio redaktoriaus Aleksas Laikūnas. Administruoja Bronius Kasakaitis, 7150 S. Spaulding Ave., Chicago, Ill. 60629. Rankraščius ir knygas pamėgimui siųsti: 925 Beverly Rd., Cleveland Hts., Ohio 44121. Šio numerio kaina — 4 dol.

Pirmuoju straipsniu „Penkių lietuvių pareiškimas“ Mečys Valiukėnas liečia Lietuvos Bendruomenės ir Altos šandieninius santykius. Vytas Alantas svarsto baltų tautų ateities problemą rašė „Paskutinieji aisiai didžiojoje kryžkelėje“. Apie šiandien Vakarų Europoje madingus vadinamuosius „naujuosius filosofus“ rašo Kazimieras Nausėdas. Dr. Aleksandras Plateris paseka senosios Lietuvos teisės raidą. Jonas Balyš straipsnyje „Apie mitologiją iš esmės“ keldina dr. M. Gimbutienės ir dr. A. J. Greimo šios srities tezes ir metodus. Žemės ūkio ir aplinkos liečia dr. Jonas Vengris. Išsamiai faktais ir duomenimis pagrįstas Kazio Velyvo straipsnis „Lietuvių kalba okupuotoje Lietuvoje“ (1940 — 1970 metų apžvalga). Tikras malonumas skaityti Birutės Pūkelevičiūtės minorinė humoreska „Vakaras Varniuose“, kur Motiejus Valančius, Vytautas Didysis ir Basanavičius šnekučiuojasi, liudijami šios dienos politinės ir kultūrinės lietuviškas aktualijas ir aktualią praeitį. Jurgis Gliudė plačiau panagrinėja Romualdo Spalio romaną „Mergaitė iš geto“.

Apžvalginė žurnalo dalis sukurta iš šių skyrių: Naujos knygos (ši karta recenzuojama A. J. Kasulaitis „Lithuanian Christian Democracy“). Pagarba mirusiems. Lietuviškoji veikla. Namie ir svetur. Spaujoje ir gyvenime.

• **BRIDGES**, Vol. 2, No. 1, January, 1978. Lithuanian American Newsletter. Lithuanian — American Community of U. S. A., Inc. Amerikos Lietuvių Bendruomenės mėnesinis leidinys. Tai lietuviškoji informacija nemokantiems lietuviškai. Redaguoja Algirdas Budreckis, talkinamas gausios redakcinės kolegijos. Leidinio prenumerata metams — 3 dol. Redakcijos ir administracijos adresas: P. O. Box 9061, Boston, MA. 2114.

• **EGLUTĖ**, 1978 m. sausio mėn. Lietuviškas laikraštėlis vaikams išeivijoje. Leidžia ir spausdina Nekaltai Pradėtosios Marijos seerijos. Vyr. redaktorė ses. O. Mikailaitė. Administruoja Dan guolė Sadūnaitė. Redakcijos ir administracijos adresas: Eglutė — Immaculate Conception Convent, Putnam, Conn. 06260. Metinė prenumerata — 7 dol.

Laikraštėlio puslapių spausdinami dviem spalvomis. Juose daug piešinių, eilėraščių, apsakymėlių, galvosūkių, darbėlių.

• **LAIVAS**, 1978 m. sausio mėn., Nr. 1. Religinio ir tautinio gyvenimo mėnesinis žurnalas. Leidžia Marijonų vienuolija. Redaguoja kun. J. Vaskas, MIC. Redakcijos ir administracijos adresas: 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629. Metinė prenumerata Amerikoje ir Kanadoje — 4 dol., kitur — 5 dol.

Apie Trijų išminčių šventę rašo J. Vaskas, o apie šventąją šeimą — Stasys Žilys. Duodama Antano L. Rubšio ateitininkų kongrese skaityta paskaita „Atsinaujinti: ką mums skelbia Evangelija?“. Poezijos mylėtojai pasidžiaugs nauju Vlado Šlaito eilėraščiu. Kun. V. Rimšelis, MIC, liečia šiais laikais taip degančią temą — žmogaus gyvybės išsaugojimą. Du gyvenimo kelrodžius rodo kun. J. Prunskis. Atsiminimų puošė Ona Labanaukaitė pasakoja apie žydų vaikų gelbėjimą Kaune vokiečių okupacijos metais. Misiškos dirbanti sesuo Ksaveras rašo apie pirmą kelionę laivu-ligonine. Duodama plati religinio gyvenimo kronika. Žurnalas iliustruotas seselės Mercedes piešiniais.

• **GABIJA**, 1977 m. gruodžio mėn., Nr. 4. LSS. Sėserijos vyriausios skautininkės biuletenis. Prenumerata metams — 3 dol. Vienas Gabijos egzempliorius — 1 dol. Užsakymus šiekėliai siųsti „Gabijos“ administratorė: Danutė Juodgudis, 6635 S. California Ave., Chicago, Ill. 60629.

Tai vyriausios skautininkės Irenos Kerelienės (871 West 123rd str., Palos Park, Ill. 60464) biuletenis skaucų vadovams. Leidinys daugiausia skiriamas mūsų skaucų organizacijos vidaus reikalams. Šiaip yra gražiai redaguojamas, gausiai iliustruotas, estetiškos išvaizdos.

• **SKAUTŲ AIDAS**, 1977 m. gruodžio mėn. Lietuvių skautų mėnesinis žurnalas. Leidžia LSS Tarybos Pirmija. Vyr. redaktorė: Sofija Jelonienė, 6111 S. California Ave., Chicago, Ill. 60629. Administratorius: A. Orentas, 6842 S. Campbell Ave., Chicago, Ill. 60629. Metinė prenumerata — 5 dol., garbės prenumerata — 10 dol., garbės leidejo prenumerata — 25 dol.

Tarp kitų temų šiame numeryje užsiminama VI-ji tautinė stovykla Australijoje, 1978 lietuviškos skautijos jubiliejiniai metai, Lietuvos Didysis Kunigaikštis Algirdas, daug nuotraukų ir žinių iš skautiškos veiklos.

• **VYTIS**, 1978 m. sausio mėn., Nr. 1. Lietuvos Vyčių mėnesinis žurnalas. Redaguoja Loreta I. Stukas, 1467 Force Drive, Mountaintide, N. J. 07092. Administracijos adresas: 2524 W. 45 St., Chicago, Ill. 60632. Metinė prenumerata — 5 dol.

Šiame numeryje: lietuvių ir anglų kalba spausdinamas Eaus-

Vinco Mykoliaičio-Putino antkapinis paminklas Rusų kapuose, Vilniuje. Skulptūra Vlado Vildžiūno (žūr. „Kultūrinė kronika“)

ky, bet ir lietuviškojo kūrybinio žodžio reprezentantų — rašytojų.

V. Mykoliaičio-Putino antkapinis paminklas

Nuo poeto, romanisto ir literatūros profesoriaus Vinco Mykoliaičio-Putino gimimo š. m. sausio 6 d. suėjo 85 metai. Rašytojas mirė 1967 m., palaidotas Vilniuje, Rusų kapuose. 85-tose rašytojo gimimo metinėse sausio 6 d. Rusų kapuose buvo atidengtas Vinco Mykoliaičio-Putino paminklas. Antkapio plastika skulptūra sukurta skulptoriaus Vlado Vildžiūno. Paminklo atidengimo iškilmėse Putino poeziją deklamavo aktorius Laimonas Noreika.

Dar vienas M. K. Čiurlionio reprodukcijų albumas

Lig šiol Lietuvoje M. K. Čiurlionio paveikslų reprodukcijų yra išleista gana apskaičiai. Tai vis įvairių Čiurlionio ciklų komplektai ar šiaip rinktinės jo kūrybos puošta, apimantys keletą dešimtų dailininko darbų. Tačiau dabar Vilniuje išleistas naujas kūrinių albumas, savo apimtimi, atrodo, bus prašokęs visus ankstesnius. Kaip tenyktė spauda informuoja, puošniai išleistame albume išspausdintos net 308 Čiurlionio reprodukcijos, įžanginis L. Šepelio straipsnis spausdinamas lietuvių, rusų, anglų, prancūzų ir vokiečių kalbomis. Albumo išleista 30,000 egzempliorių. Tai graži Čiurlionio populiariausia. Džiugu todėl, kad Lietuvoje suprantama, kas mums yra Čiurlionis ir kur mes su juo galime pasaulyje nueiti. Tuo tarpu išeivijoje leidimui paruošta moksline Čiurlionio monografija anglų kalba metai po metų nejudama prieiki, nes mūsų milijoniniai fondai vis pritrūksta lėšų jos išleidimo paremimui.

Liudo Dovydeno vienveiksmis vaidinimas

Pennsylvanijoje gyvenantis rašytojas Liudas Dovydenas, ligi šiol labiausiai žinomas kaip romanistas-beletristas, dabar parašė ir vienaveiksmį vaidinimą „Jeigu mes rasim uranijaus“. Teatriniai mūsų vienetai, įsiekdami naujų veiklų spektakliams ir norėdami susipažinti su naujuoju L. Dovydeno vienaveiksmiu, gali parašyti šiuo adresu: Liudas Dovydenas, 515 Simrell Hill Rd., Clarks Summit, Pa. 18411

M. K. Čiurlionio galerijos lobio paroda

Jaunimo centre, Chicagoje, įsikūrusi M.K.Čiurlionio galerija, metams bėgant, yra sukaupusi savo fonduose didelį lobį mūsų dailininkų kūrybos. Visai jos ekspozicijai net ir galerijos patalpos būtų ankštos. Galerijos vadovybė vasario 10 d. (ateinantį penktadienį) 7 val. 30 min. vak. galerijos patalpose atidaro viso to rinktinio lobio parodą. Visuomenė bus puiki proga vieną sykį pamatyti, kas yra geriausio M.K.Čiurlionio galerijos fonduose. Paroda užims visas tris

WAGNER and SONS
TYPEWRITERS,
ADDING MACHINES
AND CHECKWRITERS,
Neomajo, Parduoda, Taiso
Vie 50 metų patirtimas jums
patarnavimas.
Phone — 581-4111
5610 S. Pulaski Rd., Chicago

Filmų įvairumai

STASĖ SEMENIENĖ

„Dersu Uzala“, žymiausio japonų filmų leidejo Akiza Kurosawa surežisuotas filmas Sibire, yra pagrįstas rusų tyrinėtojo Vladimiro Arsenjevo raštais apie jo ir jo gido - vadovo Dersu Uzala gyvenimą.

Vien tik žodis „Sibiras“ mus nukrato drebuliu, lyg sniego gniūžtė už apykaklės. Caro ar komunistų Sibiras mums, lietuviams, reiškė prievartą, ištremimą, vergiją.

O tačiau šis filmas yra skaidrus, kaip šaltinio vanduo, paprastas, kaip motinos lėpšinė, ir gilus, kaip ištikimybė. Kalbama apie draugystę. Filme kalbama apie rusų armijos žemės matininką, kuris 1904 m. vedė savo grupę į Sibiro dykumas, tada dar visai neištirtas, kurių viena pusė priklausė rusams, kita — kiniečiams.

Mes jau keletą kartų šiais metais buvome nustebinti tais filmais iš erdvės. Ypačiai filmą „Close Encounters of the Third Kind“. Dabar mes stebimės mišku. Kurosawos „Dersu Uzala“ persisunkia viena vieta žemėje, kuri net tigi šiole pasilekia nepereinama ir paslaptinė. O jau prieš 70 m. Sibiras buvo tikrai neištirtas kontinentas. Miško aplinkumų supa tyrinėtojų su grupe palydovų savo negyva tyla, kol jie pasijunta, kaip vaikai vidurnaktį kapinėse. Toji ramybė bauginančiai klaidi.

Filmas gražiai ir magiškai pastatytas, nemuštada, kad laimėjo 1975 m. Akademijos premiją, kaip geriausias užsienio filmas. Mokslininkas Arsenjev savo knygoje, kurios buvo keletinių vadovai ir moksliniai užrašai, nepašykstėjo tyriškų prasiveržimų gamtai.

Kaip antraštė jau skelbia, filmo turinys yra apie Dersu Uzala, medžiotoją.

Vieną naktį aplink laužą susėdusi grupė su savo tyrinėtoju išpirsta šlamesį. „Meška“, blykstelė visiems, ir visi nukreipia savo šautuvus į tamą. Ir išlenda „meška“ žmogaus pavidale. Tiesiog unikumas — trumpa, buka žmogystė, vardu Dersu Uzala, medžiotoja.

Jis pažįsta mišką geriau, kaip savo delną. Kai tigras prisiartina per daug arti, jis šaukdamas pataria jam. Jo klauso vėjas ir medžiai, nes jis kalbasi su jais. Jis pasilekia grupės vadovu ir išgelbsti tyrinėtoją gyvybę.

galerijos sales. Šeštadieniais ir sekmadieniais parodos lankymo valandos nuo 11 val. ryto iki 9 val. vak., šokiadieniais — nuo 7 val. vak. iki 9 val. vak.

VASARIO MĖNESI IŠEIS IŠ SPAUSTUVES GAUSIAI ILIUSTRUOTA „KONNERSREUTO TERESĖ“

Kaina \$5.00. Jau galima užsisakyti. Tai naujas iš dangtelio — kun. Jono Burkaus veikalas.

Prieš metus jis pateikė „Du dvasinių būtybių pasauliai“. Kaina \$8.50. Tai labai platus filosofinis veikalas, apie gėruius ir blogius angelus, žmones, egzortus, sapnus, astrologiją ir kitus reikšnius.

Trečioji knyga „Pragos Komendantas Kodet“. Ją galite įsigyti už \$7.00.

Visos trys kainomis atžymėtos knygos gaunamos pas — „Sėduva“, 809 Ramble Street, Hot Springs, Ark. 71901.

Po trejų metų matininkas veda kitą matavimo ekspediciją į mišką, galvodamas susirasti Dersu. Ir suranda. O toji vieta, kai du draugai breną per nepereinamus miško krūmokšnius, sklaidami šakas, ir kaip jie artinasi ištistom rantom ir apsikabina linksmai, yra tikrai centrinis momentas, aiškinantis draugystę ir meilę.

Akiza Kurosawa, kurio filmai „Rashomon“, „Ikiru“, „Red Beard“, „The Seven Samurai“ yra tarp neužmirštųjų didingųjų filmų, sukūrė šį filmą paprastai ir atvirai. Pagauti ištikimą draugystę ir ją atvaizduoti ekrane kartais yra daug sunkiau, negu paberti žvėdmes, gancesterius, plėšimus, automobilių vaikymąsi ir t. t.

Filmas ilgokas — dviejų valandų ir 20 min., bet nepailęsta. Lyg 19 šimt. romanas, jis neauga, lyg kokia statyba, bet plėtojasi vidiniai. Yra daug dramatiškų momentų — kai matininkas su Dersu paklysta tundraie ir desperatiškai stotasi užuovėją prieš naktį. Arba, kai Dersu, nešamas erovės ant sielo, lieka išgelbėtas paskutinę minutę ant krentančio vandens upės slenkstyje.

Pavoingas miškas, bet daug pavojingesnis miškas. Tai patiria Dersu, gyvendamas matininko namuose. Jis barasi su pirkliais, parduodančiais malkas ir vandenį. Juos reikia dailinti dykai visiems, šaukia jis. Jis net nori pasistatyti palapinę kieme.

Ir taip jis sugrįžta vienas į savo pamiltą mišką. Pabaigoje yra graži scena, kai 1910 m. matininkas sugrįžta į naujai pastatytą miestą toje vietoje, kurią jis anais laikais matavo. Gal geriau palikti tą sceną apie „civilizaciją“ ir draugo kapo ieškojimą neatskleistą — bus įdomiau nežinoti pabaigos.

Filmas visai šeimai. Amerikiečių kritikų apvairkuotas 4 žvaigždutėmis.

MOTERYS LAIMI GERIAUSIAS PREMIIAS

Moterys ir filmai apie moteris nušė svarbiausius laimėjimus, kai Hollywood Foreign Press Assn. išdalino savo metines Golden Globe premijas.

„The Goodbye Girl“ susirinko daugiausia Globe premijų praeitą šeštadienį: geriausias scenarijus, geriausia komedija, geriausi aktoris ir aktorė komedijoje.

„The Turning Point“ — dviejų moterų konfliktas tarp karjeros ir šeimos — geriausias dramatiškas filmas.

Jane Fonda gavo geriausios dramatiškos aktorės vardą už savo dramaturgės rolę Lillian Helman filme „Julia“.

Globe premijos yra stropiai stebimos pramos ir pramonės, nes jų rezultatai labai dažnai sutampa su Akademijos premijomis, skiriamomis pavasarį.

„The turning Point“ pralenkė tokius populiarius filmus, kaip „Star Wars“ ir „Close Encounters of the Third Kind“, atrenkant geriausius filmus dramatos kategorijoje.

Vanessa Redgrave filme „Julia“ laimėjo Globe premiją, kaip geriausia aktorė dramoje.

Richard Burton išėjo laimėtoju — geriausiu dramatišku aktorium — kaip pasimetęs psichiatras filme „Equus“.

Peter Firth, Burtono gydomas kvanktelėjęs jaunuolis filme „Equus“, laimėjo geriausio antrinio aktoriaus vardą.

Programą pravedė lietuviškos kilmės kino žvaigždė Charles Bronson su savo žmona Jill Ireland.

WHY RETIRE OUT OF THE CITY ?

GRACIOUS LIVING, INCLUDING THREE MEALS ALL YOU CAN EAT FOR AS LOW AS \$11.00 PER DAY. SAFE QUIET COMMUNITY NEAR PARKS, SHOPPING AND CHURCHES. PARKING AVAILABLE. PUBLIC TRANSPORTATION NEAR BY INCLUDING ROCK ISLAND LINE.

HOUSE OF BEVERLY RETIREMENT CENTER
10347 S. Longwood, Chicago Ill. 238-4454

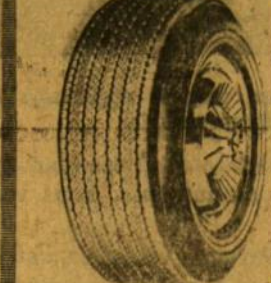
A. TVERAS

LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBES

Pardavimas ir Taisymas

2646 W. 69th Street — Tel. RE 7-1941

AUTOMOBILIŲ TAISYMAS

Padangos. Priekinių ratų reguliavimas ir balansavimas. Stabdžiai. Dujintuvai išmetamieji vamzdžiai ir kiti patalysimai. FIRESTONE TIRES. Wheel alignment and balancing. Brakes. Shock absorbers. Mufflers and pipes. Tune-Ups. Lubrication. Change of oil and Filters.

COUNTRY AUTO AND TIRE SERVICE
2423 West 59th Street — Tel. GR 6-7777

Veikia nuo 7:00 val. ryto iki 8:00 val. vakaro. Šeštadieniais nuo 7:00 val. ryto iki 4 val. popiet. Šventadieniais uždaryta. — Sav. MIKAS CESAS

5 1/4%

PER ANNUM

PASSBOOK

ACCOUNTS

6 3/4%

PER ANNUM

\$5000 or more

minimum

30 months

HIGH RATES

PAID QUARTERLY AT

BRIGHTON

FEDERAL

SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

HIGHEST RESERVES

4071 ARCHER AVENUE

CHICAGO, ILLINOIS 60632

TEL: LA 3-8248

(WEST OF CALIFORNIA AVE.)

7 1/2%

PER ANNUM

certificates

\$5000 or more

4 year min.

6 1/2%

PER ANNUM

\$1,000 or more

1 year min.

